

Preuredba NRA se pričela-Komedija z Martinom Insullom

ZNATNE IZPREMEMBE V NRA, KI IMAJO ZA CILJ TOČNEJŠE IN HITREJŠE POSLOVANJE. — USTANOVI TEV POSEBNIH SODIŠČ ZA REŠEVANJE SPOROV GLEDE NRA KODEKSOV. — POMOŽNI ADMINISTRATORJI IMAJO VELIKE ODGOVORNOSTI.

Washington, D. C. — Administrator Johnson je napovedal že pred pričetkom konference avtoritet NRA kodeksov, da ima v načrtu temeljito preuredbo v poslovanju NRA, in to reorganizacijo je pričel zdaj izvajati, s čimer bo cela masinerija, ki obsega kakih 400 kodeksov raznih industrij, lahko bolj uspešno in točno delovala. Izvedbo sprememb je poveljal Johnson razmeroma mlademu W. A. Harrimanu, sinu nekega industrijalca, ki tudi sam uživa sloves kot razumen industrijalec. Njegovo delo bo, da bo organiziral k uspešnemu poslovanju kodeksne avtoritete, in dal navodila industrijalcem, kaj se pričakuje od njih. Prideljeni mu bodo trije pomočniki.

Glavna izprememba, ki se bo izvršila v okviru NRA, bo ustanovitev posebnega spornega sodišča, ki bo reševalo vse sodne zadeve, tikajoče se kodeksov NRA v imenu justičnega departamenta. S tem se bo delo pri razsojevanju sporov znatno pospešilo; do zdaj se je reševanje sporov zavlačevalo zaradi pomanjkanja potrebne števila osebja pri justičnem departamentu, ki je imel te zadeve v roki.

Tudi druge preuredbe imajo v glavnem cilj točnejše in hitrejšo poslovanje. Pomožnim administratorjem se je naložila odgovornost, da bodo sami reševali pritožbe glede kodeksov vsak v svojem delokrogu. V to svrhu jim bodo pridruženi pravniki, gospodarski, delavski, in industrijski izvedenci in svetovalci.

Ustanovljeni bodo tudi posebni uradi za pritožbe, kateri bodo uradodali in kaznovali ali oprostili kršilce na štiri sledeče načine: Lahko jim bodo odvzeli plačevanje orla; mogli bodo celo zadevo izreči za končano; odredili bodo lahko nov poizkus za spravo, ali pa lahko prepuste odločitev justičnemu departamentu, oziroma trgovski komisiji.

Za hitrejšo delo pri sestavljanju novih kodeksov ali izboljšanju obstoječih bodo poslali zopet posebni uradi; končno odločitev pri tem pa si je pridržal administrator Johnson sam.

KITAJSKI LETALCI V AMERIKI ŠOLI

Sangaj, Kitajska. — Pet letalskih kitajskih častnikov je v torku odplulo proti Zd. državam, da si tamkaj ogledajo zadnje razvoje na polju vojaške in civilne avijatike. Vseh pet častnikov spada pod kantonko vladno, vendar bo stroške za nje nosila nankingska vlada, kar znači prvi vidni korak k združitvi obeh vlad, ki ste si doslej nasprotovale. S to združitvijo bo znala skupna zračna sila Kitajske okrog 500 vojaških aeroplanov. Poleg tega se bo zgradila nova tovarna za letala pod nadzorstvom neke

BIROKRATSKI 'ŠIMEL'

Martin Insull bi bil skoraj rešen ameriških sodišč po odredbi Amerike same.

Detroit, Mich. — Martin Insull je bil v sredo odpravljen v Chicago, kjer bo postavljen pred sodnijo, da se zagovarja za sleparstva in poneverjenja, ki jih je obdolžen, da jih je uganjal tekom časa, ko je cvetel Insullovo imperij. Martin je brat Samuela Insulla, ki se je nedavno izselil iz Grčije in se zdaj potika nekje po Črnem morju.

Skozi celih 17 mesecev je Amerika vodila pravdo s kanadskimi sodišči, da se ji mora v svrhu sodbe izročiti Martin Insull. Po razsulu Insullovih podjetij se je namreč Martin naselil v Kanadi, dočim je Samuel pobegnil v Evropo. Vodilo se je več pravd, dokler ni pred kratkim kanadsko vrhovno sodišče končno odločilo, da se mora obtoženec oddati sodiščem v Zd. državah. Posebni predsedniški odposlanec je v torku prevzel Insulla od kanadskih oblasti in ga odpeljal preko meje.

Tukaj na meji pa je Insull doživel nekaj nepričakovane. Skoraj bi mu bila namreč ista Amerika, ki je vodila dolgo pravdo, da ga dobi pred svoje sodišče, in je nato poslala ponj posebnega odposlanca, — zabranila vstop v Ameriko. Tukajšnji imigracijski nadzornik je opravil pri Insullu običajno preiskavo, kakor pri vsakem drugem, ki hoče prestopiti mejo, in pri tem se je dognalo, da Martin Insull sploh ni ameriški državljan, marveč tujec, Anglež. Ker pa je kot tujec prebival več kot šest mesecev v inozemstvu, se po zakonu ne more brez posebne konzulove vize povrniti v Ameriko. Dasi je bila cela zadeva nad vse smešna, vendar postava je postava, in nadzornik je zagrozil predsedniškemu odposlancu, ki mu je bila odgovorjena skrb nad Insullom, da ga bo aretirjal, ker je ta protestiral, čes, da ovira vladnega uradnika pri izvrševanju dolžnosti.

Šele na posredovanje državnega pravnika iz Chicaga je imigracijski nadzornik dovolil Insullu vstop.

ZAKON PROTI DUHOVNIKOM

Chihuahua, Mehika. — Pretekli tork je v mehiški državi Chihuahua stopil v veljavo zakon, ki dovoljuje, da ima vsaka veroizpoved samo po pet duhovnikov v celi državi. Na vsakih 100,000 prebivalcev sme priti po en duhovnik.

ameriške tvrdke, katere bo izdelala na leto najmanj 60 aeroplanov za kitajsko armada.

ŽENSKA SE BORI ZA SVOJE DELO

34letna Ida Mae Stull iz Cadiz, O., je bila od svojega 12. leta naprej zaposlena pri koprovanju premoga. Nedavno sprejeti zakon države Ohio pa ji prepoveduje, da bi se še nadalje bavila s tem poslom. Ženska, ki lastuje eno tretjino premogorova, v katerem je bila zaposlena, se zdaj bori, da dobi nazaj svoje pravice do tega dela, čes, da je delo v kuhinji in pomivanje posode posel za otroke.

MLEKO ZOPET UPORNA CENE JE ZBORNICA

V Chicagi se zniža cena mleku na 8 centov za kvart.

Chicago, Ill. — Pričenši s 1. aprilom, torej prihodnjo nedeljo, bo stopila v veljavo nova cena mleku, ki bo tako nizka, kakoršna že ni bila od leta 1916. Kvart bo namreč stal 8 centov. Organizirane družbe so bile prisiljene k temu koraku zaradi močne konkurence, ki jim jo delajo neorganizirane mlekarne, katere prodajajo mleko celo po 7 centov. Mlekarne so se izrazile, da ne vedo, koliko časa bo ta nizka cena v veljavi, čes, da pri tem itak ne bodo imele nič dobička.

POVZROČIL JIM NEPO-TREBNO SKRB

Rehoboth, Mass. — Cela soseščina je bila vznemirjena, ko je izginil štiriletni Alden Johnson. Skozi 25 ur so ga iskali po okolici in so se v ta namen posluževali celo aeroplanov. Nad 300 ljudi je pri iskanju sodelovalo. Končno so ga našli v gozdu, dve in pol milji daleč od njegovega doma. Deček jim nedolžno pogleda v obraz ter pravi: "Rožice sem trgjal; ali jih želite kaj kupiti?"

PREBIVALSTVO NA FARMAH SE VEČA

Washington, D. C. — Kakor objavlja poljedelski gospodarski urad, je število prebivalstva, živečega na farmah, doseglo rekord. Dne 1. januarja letos je namreč to število znašalo okrog 32 in pol milijona oseb. Ta porast pa se ni doselgel s priseljevanjem, marveč s tem, ker je število rojstev na farmah znatno večje od števila smrtnih slučajev. Dotok na farme iz mest je bil 1933 za 200 tisoč oseb manjši kakor pa izseljevanje v mesta.

Ponovno sprejet predlog, ki ga je vrtiral predsednik.

Washington, D. C. — Pretekli tork in sredo se je kongres hotel pokazati, da se zna tudi predsedniku upreti. Predsednik je namreč vrtiral zakonski predlog, ki ste ga sprejeli obe zbornici, po katerem se naj bi plačevala odškodnina za tiste vojne veterane, ki so poškodovani, toda poškodbe niso prejeli tekom vojne, marveč pozneje. Poslanska zbornica je predsednikovo veto razveljavila s tem, da je z dvotretjinsko večino zopet glasovala za predlog. Ista večina je zmagala tudi v senatu, in tako predlog uzakonjen proti predsednikovi prepovedi.

DOBIL "JOB" V STONE-WALL HOTELU

Buchanan, Mich. — Lenn Fordyce je prejel od svojega sina iz Chicaga sledeče pismo: "Za nekoliko časa me ne bo domov, ker sem službeno zaposlen v Stonewall hotelu na 2600 So. California Ave., Chicaga." Ker oče ni dobil nikakega nadaljnega glasu več od svojega sina, ga je zaskrbelo in pisal je policiji v Chicagi za nadaljnje informacije. Od tam pa je dobil obvestilo, da Stonewall hotel, v katerem je njegov sin zaposlen, ni nič drugega kakor okrajna ječa, kjer sedi sin, ker je ukradel avtomobil.

VSLED SNEŽENE KEPE IZGUBI OKO

Chicago, Ill. — Proti neki cestni kari na Milwaukee Ave. je v ponedeljek zvečer nekdo vrgel ledeno sneženo kepo in pri tem zadel 33letnega sprevidnika J. M. Connorsa tako nesrečno, da bo ta vsled poškodb brčkone izgubil oko.

KRIŽEM SVETA

Madrid, Španija. — Druhal radikalcev so ponovile svoje orgije, ki so jih uganjale pred tremi leti. Da pokažejo svoj gnjev nad tem, ker se ponovno javno praznuje v Španiji Veliki teden, so napadli in zažgali dve cerkvi.

Praga, Čehoslovaška. — Kakor prihajajo iz Nemčije privatna poročila, so v mestu Gunzhausen izbruhnili protijudovski nemiri, v katerih sta bila ubita dva Juda, II pa je bilo ranjenih.

Graz, Avstrija. — Dognalo se je, da Italija oborožuje avstrijsko in ogrsko armado s svojimi novimi velikimi vojaškimi aeroplani. Več letalskih eskadronov je nedavno letelo preko Avstrije na Ogrsko. Avstrija ima tudi že število italijanskih letal.

Ottawa, Kanada. — Na splošno se je tekom februarja brezposelnost v Kanadi znatno znižala; tako se poroča, da je bilo 1. marca 12,000 več oseb zaposlenih kakor 1. februarja.

PREDSEDNİK ODŠEL NA POČITNICE

Washington, D. C. — Ko je rešil začasno vse važnejše probleme, je predsednik Roosevelt v tork popoldne zapustil svojo pisarno in se odpeljal za teden dni na počitnice proti Floridi. Večino časa bo prebil na Jahti, kjer se bo z ribarenjem oddahnil od svojega trudapolnega dela in se pripravil za nadaljnje.

DRASTIČNO VARČEVANJE V CLEVELANDU

Cleveland, O. — Tukajšnji župan Davis hoče jasno pokazati, v kako kočljivem finančnem položaju se nahaja mesto, in je v ta namen odredil najstrožje varčevanje. Mesto je ponoči takorekoč popolnoma v temi, razen na križiških. Od vsakih pet luči sveti samo ena. Župan je objavil, da bo njegov nadaljnji korak, da odpusti polovico policistov in polovico ognjegaseev. Poleg tega bo izgubilo delo tudi na stotine drugih mestnih uslužbencev.

DEKLE OBŽALOVALO PO-BEG

Chicago, Ill. — S solzami v očeh je 17letna Ruth Strunk obžalovala svoj nepremišljeni korak, ko je prišel v tork semkaj njen oče, da jo odpelje nazaj domov v Buchanan, Mich. Po neki domači zabavi je dekle preteklo soboto zvečer pobegnilo v Chicago s svojim ljubimcem, Vincent De Nardo, da se tukaj z njim poroči. V Chicagi pa je De Nardo pustil dekle v oskrbi nekega svojega prijatelja, katerega je tudi vzel s seboj, sam pa je odšel v South Bend, kjer študira na univerzi. Policija je med pričela poizvedovanje za pobeglimi in jih končno našla. Sporočila je dekletinemu očetu, da je hčer najdena v Chicagi in oče je takoj prišel sem po njo. Dekle samo je med tem izprevidelo neumnost, ki jo je napravilo, in je bila vesela, da se je mogla vrniti domov.

Iz Jugoslavije.

MLADINA ZAPUŠČA POŠTENO DELO IN SE PREPUŠČA TIHOTAPSKI STRASTI; ZADNJE DNI STA BILA ZOPET USTRELJENA DVA TIHOTAPCA. — KURJI TAT PO-VZROČIL POŽAR.— SMRTNA KOSA.— RAZNE VESTI.

Žrtve tihotapske strasti gostilna. Požar so lokalizirali po-žrtvovalni sosede in domači ga-silci.

Tržič, 8. marca. — Odkar peša v tržiškem kotu čevljarja, o-pažamo v našo največjo žalost, da zahajajo mladi ljudje le pre-radi na kriva pota. Železniške oblasti so bile že dalj časa po-zorne na neznanega moškega, ki je stalno prihajal z vlakom do Krizev ali Tržiča, in so ga osu-mile, da je organizator večje ti-hotapske družbe. Dokazov za to je manjkalo, dokler se ni prete-šlo soboto ob 20. na poti tik dr-žavne meje iz Kort na Jezersko posrečilo budnim graničarskim očesom zaslediti večje skupine tihotapev saharina. Tihotapci so si v predelu Stožca, Javnorn-ka, Stegovnika in Košute shodili posebno tihotapsko pot. In tu jih je doletela zaslužena usoda.

V soboto zvečer se je vračala iz Kort na Koroško skupina še-stih tihotapev, ki je poslovala pod vodstvom omenjenega ne-znanega Skofjeločana. Graničar-ji so jim pripravili zasado. Zavi-ti v plašč megle in noči so brez-skrbno nosili tihotapci v nahrb-ntikih saharin, vsak kakih 12 do 15 kg. Naenkrat so se znašli ob-kojleni od graničarjev, ki so jih pozvali, naj obstoje in se legiti-miraj. Na ponovni poziv grani-čarjev pa tihotapci tega niso stor-ili, temveč so odvrgli tihotapsko robo in začeli bežati. Straža je bila prisiljena rabiti orožje in je padlo kakih 8 strelov. Dva tihot-apača, imenoma Zupan iz Vetr-nega nad Krizami in Pogačnik iz Podbrezja, sta obležala mrtva, drugi Zupan iz Vetrnega se je težko ranjen nekam zavlekel in ga še niso dobili, Pavlina iz Pod-brezja in še drugega so aretirali, ušel pa jim je voditelj tihotap-cev, oni Skofjeločan. V nedeljo odnosno v ponedeljek se je izvr-šil komisijski ogled na licu me-sta, ki je ugotovil dejanski polo-žaj, kakor smo ga popisali.

To so suha dejstva te tihotap-ske mlade družbe ki je zapustila pošteno delo in krenila na slaba pota največ zaradi trenutne go-spodarske krize. Druga posledica krize in tihotapstva pa je hu-j-sa kakor prva: celi predeli od Podbrezja na eni strani, pa do Kamnika na drugi so preplavljeni z vtihotapljenim saharinom, ki ga ljudje uživajo namesto pre-draga sladkorja. V teh krajih poznamo vas, ki šteje 42 hišnih števil s številnimi družinami, pa sta med njim samo dve, ki sladita in kuhata s sladkorjem. Vse ostale se poslužujejo sahar-ina na največjo škodo zdravja mladih ljudi, predvsem nežne mladine.

Požar na Ježici
Ježica, 8. marca. — V pretekli noči je pogorelo gospodarsko po-slopje g. Franca Urbanca, po-sesnika na Ježici št. 5, poleg go-stilne pri "Angelec". Leseno go-spodarsko poslopje je začelo go-reti ob dveh zjutraj ter je popol-noma uničeno, z njim pa tudi vo-zovi, klaja, kurivo, vse kokoši in orodje. V nevarnosti je bila zraven stoječa hiša in sosodna

Obsojen
Na dve leti ječe je bil pred mariborskim malim senatom ob-sojen 22-letni posestniški sin Ivan Perko iz Zerovincev, ker je lani 23. avgusta sunil z nožem med prepikom krojaškega po-močnika Maksa Keglja ter mu za-dal na vratu smrtno rano.

Smrtna kosa

V Gorici je umrla Neža Ka-mušič, rojena Rijavec, stara 76 let. — V Malivasi pri Trebnjem je umrl Mihael Lah, veleposest-nik, star 87 let. — V Horjulju pri Vrhniki je umrla Ana Cepon, ro-jena Rihar, bivša gostilničarka. — V Večah je umrl Ivan Koc-jancič, železniški uslužbenec.

Zagrebski nadškof

Kakor poročajo iz Zagreba, je nadškof Dr. Ante Bauer, ki je bil precej časa resno bolan, zo-pet okreval in opravlja svoje posle kakor poprej.

Srečo je imel
V tork 6. marca se je vozil na svojem kolesu po Mariboru delavec Ivan Hrovat iz Sloven-ske Bistrice. Nasproti mu je pri-dirjal tovarni avto in Hrovat je zavožil naravnost vanj. Udarec je bil tako močan da je Hrovata vrglo na kraj ulice kolo je pa ostalo sredi ulice, čez katerega je potem šel tovarni avto. Če bi Hrovat, namesto kolesa prišel pod avto, bi bil gotovo mrtev.

Ukradenega otroka našli
Iz Leskovca na Hrvaškem poročajo, da sta tam prosjčila z nekim pohabljenim dečkom ci-gan Stevan Gjorgjevič in njego-va žena Versija, iz Debarca. Bil je ravno semanji dan in tam mnogo ljudi. Nekateri so v po-habljenem dečku, ki sta ga cigan in ciganka vodila okoli spoznali pred petimi leti ukradenega de-čka Živojina Mihajloviča, kate-parsko poslopje je začelo go-reti ob dveh zjutraj ter je popol-noma uničeno, z njim pa tudi vo-zovi, klaja, kurivo, vse kokoši in orodje. V nevarnosti je bila zraven stoječa hiša in sosodna

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Ishaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Table with subscription rates: Naročnina: \$5.00 for one year, \$2.50 for half a year, \$1.50 for three months.

Table with subscription rates: Subscriptions: \$5.00 for one year, \$2.50 for half a year, \$1.50 for three months.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Veliki petek

Danes opažamo v notranjosti naših cerkva eno edino znamenje, resno in mogočno zre na vernika: Gospodov križ.

Zivemu drevesu se primerja ta križ. V sebi ima moč preobrazbe. Kar vidimo tu pred seboj v tragičnem veličastvu kot trpljenje sveta, to je istočasno svet odrešilo.

Kdor more svojemu križu mirno reči: Vem, da moj Zveličar živi, ta ima skrivnost, ki mu daje moč, da vse prenese.

Mi vemo za zmisel križa. Vemo, da se bodo naše solze izpremenile. Poznamo veliko ljubezen, ki je močnejša od smrti.

Liturgija danes križ odkrije. S tem odkriva najgrozovitejšje vprašanje naše duše. Kajti vprašanje: "Zakaj moram trpeti, zakaj morajo toliko trpeti, zakaj toliko nedolžnih, zakaj ravno jaz in oni, zakaj tako strašno, zakaj ravno danes, zakaj ravno to?"

Tihe žrtve

Pred kratkim smo brali v nekem nemškem listu sledečo notico: "Na praznik Brezmadežne so moške organizirani v evharističnem križarstvu v Berlinu pričeli vsakonočno češčenje Najsvetejšega v kapeli Kristusa Kralja v Petersburški ulici.

Coeur na Mont Martru. Tudi oni so se odločili da delajo pokoro za velike razžalitive, ki so bile v istih nočnih urah po številnih beznicah velemesta storjene Bogu.

ZA DENAR SE VSE DOSEŽE Milwaukee, Wis.

Zadnji teden se je razkrilo umazano dejstvo v Milwaukee House of Correction, katero se bo morda do praznikov že izčistilo. Pa ne mislite, da je bila ta umazanarija nastala radi prahu ali druge nesnage.

dilo vsem, ki so imeli denar, da so ga lahko razsipavali med te nepoštenjakoviče, ki so jih potem vabili na razne party, katere so prirejali v tej hiši.

OB ZAKLJUČKU SV. MISI-JONA La Salle, Ill.

Zares lepo je bil obiskovan sv. misijon. Že na tih nedeljo se je pokazalo, da bo ta sv. misijon nekaj dobrega za farno.

se ne razidejo naokoli. To se je zlasti opazilo sedaj v času sv. misijona. Mladina je pokazala, da hoče ostati zvesta svoji veri tudi v poznejših letih.

Velikonočno pravimo, je tukaj. Naš g. župnik nam je na cvetno nedeljo takole oznanil: V nedeljo zjutraj, na velikonočno, bodo v naši cerkvi cerkveni obredi po tem-le redu: Prične se točno ob 5. uri zjutraj.

Dragi rojaki in rojakinje: — Kdo ve, morda je za katerega izmed nas to zadnja velikonoča. Naš g. župnik Rev. p. Paschal želi, da bi se vsi udeležili obeh sv. maš.

PRAZNOVANJE DR. SV. JOZEFA K.S.K.J.

Cleveland-Collinwood, O.

Doba štirideset let res ni dolga, posebno za zgodovino naroda. Pa vendar je doba 40 let cela zgodovina nas ameriških Slovencev.

Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ. bo praznovalo ta pomemben jubilej jednote na zelo slovesen način 8. aprila.

praznovanje cele naše naselbine. Program te slavnosti je že docela zgotovljen. Naj tu omenim, kako se bo cela slovesnost vršila. Ob 10. dopoldne se bo darovala v naši cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za vse žive in mrtve člane naše jednote, katero bo daroval duhovni vodja našega društva Rev. Milan Slaje.

Članstvo društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. vsi na pian dne 8. aprila. Pokažimo, da smo zavedni jednotarji in da se zavedamo, kako velikega pomena je za nas praznovanje 40letnice prve slovenske organizacije v Ameriki.

Končno naj vas še opozorim, da se naše društvo udeleži na velikonočno nedeljo korporativno sv. maše ob 10. uri. Prošeni ste vsi, da ste gotovo navzoči.

ČASTITKE ZMAGOVALCEM IN DRUGO

Cleveland-Collinwood, O.

Glavnim zmagovalcem v minulih kampanji prav iskreno častitam, ker so tako pogumno agitirali. Jaz nisem zmogla, oz. naš kandidat Rev. Milan Slaje, pa se vseeno veselimo zmage. Posebno me veseli, da je do takolayne zmage pripomogla rojakinja Mrs. Lucija Gregorčič, kateri še posebej častitam.

ima vsaka glava svoje muhe, kot se je Ribčanek izrazil, ko so se zeljnate glave strklyale v dolino. — Celo čuden slučaj se človeku na agitaciji primeri. Tako se je namreč meni zgodilo. Ze v lanski kampanji sem nagovarjala prijateljico, naj se naroči na list Amer. Slovenec.

Margaret Požnič, zast.

PROSLAVA 40-LETNICE K.S.K.J.

Pittsburgh, Pa.

Pittsburghska društva priredijo v ponedeljek 2. aprila veliko proslavo v spomin 40letnice KSKJ., in sicer se bo proslava vršila v Slov. Domu na 57 Butler St.

iz Etna in sicer korporativno s svojimi društvenimi zastavami. — Društva se zbirajo v Slov. Domu in ob 10. uri skupno odkorakamo iz Slov. Doma z zastavami na čela v slovensko cerkev. Tam se bo namreč darovala že omenjena slovesna sv. maša za vse žive in mrtve člane in članice omenjenih društev.

Zvečer se prične proslava v Slov. Domu. Ob 7. uri bo predstava, namreč živa slika o 40-letnem delovanju KSKJ. V tej predstavi bo sodelovalo 40 članov mladinskega oddelka pod vodstvom Franka J. Sumiča, nato nastopijo razni govorniki, kot glavni uradniki KSKJ., gl. predsednik HBZ. Ivan J. Butkovich. Nastopi tudi pevski zbor, ki je omenjeni večer posebej sestavljen iz članov K.S.K.J. pod vodstvom Franka Likarja.

Je pa tudi razveseljivih slučajev in to ravno pokazuje, da

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(36)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Razumela je tedaj Jana, da ji ta tujec noče in ne želi škodovati. Naglo je stopila k njemu in stala sta zopet kakor tisti trenutek, ko jo je Jason dvignil od tal.

Dva napadajočih volkov sta se spravila nad Skruka in njegove tovariše, tretji se je obrnil proti Jasonu in Jani. Možaki rodu Phali so že stali pripravljeni da z bati udarijo na zveri, ki so jih naskakovale.

Jason se ni brigal za boj divjakov nad zvermi. Njegove misli so bile zbrane samo nad volkom, ki se je bližal njemu in Jani. Sama je opazila ta trenutek, da se lahko reši in zbeži. Spustila je Jasonovo roko, ki se je lahko odlepala in prav lahko bi zbežala. A tu je bilo nekaj, kar ji ni dalo da to napravi. Videla je, da jo je ta roka otela nevarnosti in tako je Jana, Rdeča Rožna Zorana, ostala pri svojem rešitelju.

Krvoločna zver se je pripravljala da skoči na žrtve z glasnim renčanjem. Volk se je vlegel na tla, nekaj časa se plazil, obetal in se z vso silo pognal na svojo žrtve. — Zopet je počil strel, da je odmevalo po okolici — a strel je bil zgrešen. Volk je planil na Jasona in ga s svojo močjo odrinil na tla. Jason Gridley je čutil vročo volkovo sapo in ni drugega mislil, kakor da je po njem. — To se je zgodilo v istem času, ko so oni trije divjaki pokončili zadnjo zver.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka.

Table with exchange rates: Dinarji: Za \$ 2.70 100 Din, Za \$ 5.00 200 Din, Za \$ 10.00 400 Din, Za \$ 12.25 500 Din, Za \$ 24.00 1000 Din.

Vsa pisma in pošiljave naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovencea) 1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Philip Zivec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., E. Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 2210 So. Damen Ave., Chicago, Ill.
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drašler Jr., 66 — 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Strukel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1934 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin ter bolniške podpore v znesku \$118,825.66.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelci se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družine!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D.S.D.

Vsem glavnim uradnikom(cam), uradnikom(cam) krajevnih društev ter skupnemu članstvu, prijateljem in znancem voščim veselo velikonočne praznike. Da bi jih zdravi in veseli praznovali in jih še mnogo dočakali.

S spoštovanjem in bratskim pozdravom,

Frank Wedic, glavni tajnik.

20-LETNICA DRUŠTVA IN DRUŽBE SV. DRUŽINE

Joliet, Ill.

Kampanja za oba oddelka DSD. se bo nadaljevala skozi celo leto 1934. — Ker je letos konvencija in bomo ob enem praznovali 20letnico obstanka naše dobre matere DSD., zato dragi mi člani in članice, tajniki in tajnice, pojdemo vsi skupaj na delo, da pridobimo kar največ mogoče novih članov in članic tako v odrasli kakor tudi v mladinski oddelku. — Glejte, zakaj bi se ne potrudili, ko se pa nudijo tako lepe nagrade, za novoprstopile članice in članice je pa tudi vse prosto. Zato se enkrat opomnimo, pojdemo na delo vsi. — Znano vam je, da se otroci zavarujejo takoj po rojstvu pa do 18. leta. Posmrtnina se plača po letih in sicer za prav nizok agement, za samo 15c mesečno, in sicer se plača posmrtnina \$450.00 in to do 18. leta. Po 18. letu starosti se člani in članice sprejmejo v odrasli oddelku, kjer se lahko zavarujejo za posmrtnino za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00.

Kot vam je znano, je glavni odbor na januarjski seji sklenil, kako in kake korake bi bilo treba podvzeti, da se DSD. povzdigne in zato je bilo sklenjeno, da se je otvorila ta velika kampanja. — Nagovarjajte torej vse, kateri še niso v DSD., da naj pristopijo. Ceravno je DSD. najmlajša podporna organizacija, je ena prvih, ki je vpeljala svoje lestvice po National Fraternal Congress in American Experience Table, po katerih se morajo vse jednote držati. Zato smo mi dali članom rezervno, ker druge jednote tega niso vedele, če imajo njihovi člani rezervno, ker niso imele lestvic. — DSD. je sedaj na pravi podlagi; samo tega se čakamo, da nam Bog da boljše čase, ki kakor upamo, pridejo. Zato pa, cenjeno članstvo, le pogumno na delo za pridobivanje novega članstva v oba oddelka DSD.

Članstvo DSD.: — Ko se je ustanovilo društvo sv. Družine št. 1, je bilo treba tedaj, da se ta društvo kaka pomoč ali pa da ostane društvo samostojno; ali se bo imenovalo po kaki jednoti. O vsem tem

se je debatiralo in je nazadnje prišlo do zaključka, da se naj imenuje Družba sv. Družine in pri tem je ostalo. — Ker je torej to ime tako lepo in ugledno in deluje med slovenskim narodom že tako lepo vrsto let, glejmo, da bomo DSD. povzdignili še na častnejše mesto, še do lepšega ugleda. — Dragi sobratje in sestestre DSD., Družba sv. Družine je imela trnjevo pot. Težak je bil ta pot, a Bog ga je blagoslovil in Bog je njeno delo varoval in ga blagoslovljal skozi vseh dvajset let. Upam, da je DSD. najhujše že prestala. Bog naj jo varuje vedno na pravi poti in jo vodi še naprej, da bo pomnožena in močnejša praznovala še tudi svojo 40letnico. — Vesele velikonočne praznike vsem skupaj. — Pozdrav vam udani

John Petrič, gl. blag. DSD.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 3 D.S.D.

La Salle, Ill.

Tem potom se naznanja vsem onim članom in članicam, ki se seje dne 11. marca niso udeležili, da je bilo na omenjeni seji sklenjeno, da se vrši društvena veselica na belo nedeljo, 8. aprila. Sklenjeno je tudi bilo, da vsak član in članica kupi za \$1.00 listkov pri sobratu blagajniku R. Trdinu. S temi listki potem dobite zdravo in dobro pijačo. Društveni odbor želi, vabi in opominja, da se te veselice udeležijo vsi člani in članice. Društvo pa tudi vabi vsa druga sosednja društva, da pridejo na našo veselico in tako pomagajo naši blagajni. — Stroški so vsaki mesec, dohodkov pa silno malo, zato smo bili primorani, da priredimo veselico. Upamo na dober uspeh te veselice, zato vas vabimo, da pridete na to prijetno zabavo vsi, ker bo zabave za vsakega dovolj. Vstopnina je prav malenkostna, samo 10c. člani in članice našega društva so pa prosti vstopnine. — Na to veselico vabimo tudi glavne

NAJBOLJŠA FILMSKA "ZVEZDA"

Popularna filmska igralka Katharina Hepburn je bila od akademije filmske umetnosti in znanosti izbrana kot najboljša filmska zvezda v preteklem letu.

uradnike DSD. iz Joliet, Ill., enako tudi vabimo, da nas na veselici posetijo društva iz Ottawe in drugih bližnjih naselbin, da se zopet enkrat skupaj snidemo in se poveselimo v naši dvoranah v nedeljo, 8. aprila. Na omenjeni zadnji seji so člani in članice zopet priporočili nekaj novih članov v društvo in D.S.D., kateri bodo v nedeljo, dne 8. aprila, v društvo sprejeti. Tukaj se vidi, da članstvo našega društva zelo pridno agitira, za kar jim čast. Upamo, da bomo vsaki drugi mesec sprejeli po nekaj članov v oba oddelka. Bog daj.

Bolni so sobrat Johan Livek in sestri Rosalija Urbanec in Mary Kastigar. Vsem želimo, da se čimprej dobro pozdravijo. — Vsem drugim rojakom in rojakinjam se pa dr. sv. Družine št. 3 najtopleje priporoča, da pristopite v to društvo še letos, ker je vse prosto in so poleg tega za dobiti še lepe nagrade. — Zato želim vsem krajevnim društvom veliko število novih članov. — Veseli in sladki čas pomladi zlate, ko srce v prsiah se topi. Darove siplje nam bogate, oznanjevalka lepših dni, zato na delo zdaj prav vsi. — Pozdrav in veselo Alelujo vsemu članstvu DSD.

Anton Strukel, preds.

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6 D.S.D.

North Chicago, Ill.

Članstvu društva sv. Družine št. 6 DSD. se uljudno naznanja, da naša redna mesečna seja, ki bi se imela vršiti na nedeljo 1. aprila, je vsled važnega praznika Velikonoči prestavljena na drugo nedeljo v mesecu in se bo vsled tega vršila drugo nedeljo v aprilu dne 8. aprila 1934, kar naj članstvo našega društva blagovoli vzeti na znanje. — Vsemu članstvu vesele in radostne velikonočne praznike in lepe bratske pozdrave!

Jos. L. Drasler Jr., tajnik.

IZ URADA DR. SV. CECILIJE ŠT. 12 D.S.D.

Joliet, Ill.

Znano je že, da priredi Zveza Slov. društev v nedeljo ob 3. uri pop. v Slovenija dvorani Card party, za pokritje nekaj stroškov pri Slovenija dvorani. Kar ostane, se bo dalo čč. šolskim stram. Ker tudi naše članice delujejo na tem, da bi bil ta card party uspešen, vabim, da se teiga card partyja udeležijo vse naše članice, kakor tudi člani in članice drugih društev ter vsi naši prijatelji in znanci v Jolietu in okolici. — Po card party bo zabava, kjer bo igral Mr. Jerry Mutz in Mathew Omota. Vsak udeleženec se bo torej prav lahko prijetno zabaval. — Odmerjena je tudi nagrada za vstopnice pri vstopu, kakor tudi druge nagrade za najboljše igravce, so lepe in vredne, tako da bo vsak vesel, kdor bo dobil. — Upam, da bo velika udeležba, ker gre vse za dobro stvar. — Na svidenje in pozdrav.

Rose Bahor, tajnica.

Our Young DSD

ST. JOHN'S NEWS

Chicago, Ill.

Well, folks! — It looks like our St. John's Baseball team are getting started with their baseball games in a big way. The first baseball game of the season will be played against the Ardale Rumlbers on Sunday, April 15. The grounds are located on 47th and Whipple. And don't forget folks, we need a boost, so what do you say, we all go out and root for the good old St. John's and boost them to a flying start and win plenty of games for the season of 1934. Our manager Danny is trying hard to improve and strengthen our team and fill in our weak spots with the new members which are of great promise.

Our friend, Mr. Strayer did us a great favor by having our baseball uniforms cleaned and pressed. And boy, do they look a wow! Hey fellows, what do you say. Well, let's forget about baseball for a moment and send our thoughts regarding our Dance and Splash party May 5 which is just around the corner. The boys are sure working hard to make this affair a success. By getting ads and selling tickets. So you older members give us younger members a break by buying tickets and giving us ads. All those who want to help us and haven't seen any of the boys with tickets drop a card to Louie Dolmovich, our president. And believe you me, you'll get service and I don't mean maybe. The address is: 2251 W. 21st St. — Our fourth meeting was held with our older members at St. Stephen's Church Hall Sunday, March 25, and we sure showed our

PRODA SE

posestvo v stari domovini, Tančagora št. 45, obstoječe iz njiv, dveh vinogradov, sadnega vrta, več stelnikov, več košenic in velike loze. Na posestvu se nahaja hiša, gospodarsko poslopje, dve kleti in vinska klet s svojo hišo.

Posestvo se proda po nizki ceni. Za nadaljna pojasnila se naj obrne do: Mrs. Margaret Kuzma, 1323 Vine St., Joliet, Ills.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN & SURGEON

OFFICE HOURS AT

3724 West 26th Street

1:30-3:30 - 5:30-8:00 Daily

at 1858 W. Cermak Road

4:00-8:00 p. m. Daily

Tel. Canal 9694-9695

Wednesday & Sunday by appointment only.

Residence Tel.: Crawford 8440

If no answer—Call Austin 5708

IZUMITELJ ZOBNE ŠETKE

Pred 150 leti so zaradi udeležbe na Gordonovi vstaji aretirali in vtaknili v ječo nekega moža po imenu Addis. Jetnik je bil inteligenčen človek in je sklenil, da bo čas svojeega sedenja uporabil za izum kakšnega splošno koristnega predmeta, ki bi ga v svobodi lahko razpečeval v velikih množinah in bi ga spet spravil v ugleden položaj.

Po dolge premišljevanju je izumil krtačko, s katero naj bi se čistili zobje. Dotelej so ljudje zobe čistili s dunjo ali z leseno palčko, ki je bila na koncu scerfrana — orodje, ki ga zobozdravniki še danes uporabljajo s pridom. Tvrdis, ki jo je Addis osnoval, izdeluje zobne krtačke še danes.

ANEKDOTA

Wagner je bil zelo nervozen in razvajan ter se je silno bal jesuskega hlada. Nekoč sta stanovala z Bülowom skupaj in sta plačevala za najeto sobo vsak pol najemnine. Bilo je v septembru. Wagner je naravnost zmrazil. Bülow mu je dal svet, naj se ugreje s sprehanjanjem. Toda Wagnerju so bile besede bob ob steno. Zato je šel Bülow sam na sprehod, tovariša pa je pustil doma. — Ko se je vrnil, je uzel strahotno razdejaje. Wagner je sedel s peresom v roki za mizo, v peči pa je veselo prasketal ogenj. Kje je dobil Wagner drva? Razbil je v sobi vse stole razen enega in Bülowa je sprejel z besedami, da ljudje, ki hodijo na sprehod, ne potrebujejo ne stolov ne miz. Bülow je nato

V NAJEM

se odna prostor za trgovino. Leži na najprometnejšem kraju sredi slovenske naselbine, zraven slovenske cerkve in nasproti Narodnega doma. Najbolj bi bil prostor pripraven za lekarno (drug store), ker leži na oglu, zlasti pa, ker ni še nobene slovenske lekarne v mestu. Kdor se zanima, naj piše ali pa se oglasi pri Paul Tratar, 938 McAlister Ave., Waukegan, Ill.

DRASLER SERVICE STATION

CORNER

12th AND SHERIDAN ROAD

NORTH CHICAGO, ILL.

Telephone:

NORTH CHICAGO 5859

Za automobile in truke je vedno v zalogi Red Crown gasolin, najboljši gumiji—Tires, baterije, Greasing in najboljšje olje.

Rojakom se priporočam v domači naselbini, kakor tudi rojakom, ki potujejo z avtoji preko našega mesta.

DR. ANDREW FURLAN

ZOBOZDRAVNIK

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Uradne ure: 9-12 dan; 1-8 pop. in 6-8 zvečer—v detetck. petak in sob eto.

WAUKEGANSKI URAD JR

na 424 — 10th Street

Tel. na domu in uradu: Ontario 7215

Ordinira v ponedeljek, torek; (v sredoto samo dopoldne.)

DR. RAY OLECH,

DENTIST

Ob ponedeljkih, torkih in sredah, od 9. jutraj do 8. zvečer.

BOSTIC BROTHERS

— SLOVENSKA LEKARNA —

1858 W. Cermak Rd. CHICAGO, ILL. Tel. Canal 9694-9695

older members how to attend a meeting. What do you say fellows, am I right? After meeting we went with Martin Frank to his home and collect our big checks for bringing in new members. And to celebrate this event we had a little drinking party, and after a couple of hours our little stay party broke up in a hardy manner. Well, that's that I guess, and don't forget our Splash party and game. **Scrappy.**

SELITEV PODIVJANE GOVEDI

Britska Južna Afrika je doživela nepričakovano nesrečo. Nestevljne črede divje rogate živine so iz neznanega vzroka zapustile brezmejne stepe in planile v obljudene dele na jugu. Velikanske farme so popolnoma uničene, ker sledi divjim čredam tudi vse domače govedo. Deset-tisoči hektarjev obdelanega polja so raztepana puscava. Farmerji so opremili automobile s strojnimi in pričeli streljati živino, da bi ustavili pohod. A vlada je prepovedala to sredstvo, ker se je zbal, da bodo obležali ustreljeni bik in krave po cestah, zastrupljali zrak in povzročili kužne boleti. Razen neposredne nevarnosti je prinesla velika selitev živine še v Južni Afriki poprej neznano strupeno muho "tee-tee", ki širi spalno bolezen. Vlada je poslala v ogrožene okrajse vse razpoložljive zdravniške in živilozdravnike.

MIŠKA USTAVILA VELEBRAT

V Hoechstu na Nemškem je tovarna v kateri dela kakšnih 1000 delavcev in nameščencev. Nedavno se je zgodil kmalu pred pričetkom dela kratek stik, ki je v hipu ustavil vse stroje velike tovarne.

Med tem ko je delo počivalo, so iskali vzrok kratkega stika in so ga našli v majhni miški, ki je bila v svoji radovednosti zlezla v neko električno sušilno omaro. Pri tem je prišla v nepravno zvezo z električnimi vodi.

Ko so jo "obducirali", so ugotovili, da je znotraj popolnoma prežgana, dočim ji je bil kožusček nedotaknjen. Stroji so kmalu potem seveda stekli.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

OFFICE OF COUNTY CLERK OF COOK COUNTY, ILLINOIS. STATE OF ILLINOIS COUNTY OF COOK'S SS.

Po določilih oddelka 34 Illinoiskega zakona za primarne volitve s tem odločam, da bo barva papirja, ki se bo rabila za primarne glasovnice razlihih strank za primarne volitve, katere se bodo vršile v Cook okraju izven mest Berwyn, Chicago in Chicago Heights, trga Cicero in vasi Evergreen Park, Morton Grove, Stickney in Summit, v torek, 10. aprila, A. D. 1934, sledeca: Demokratska stranka.....różnata Republikanska stranka.....bela

V PRICO TEGA sem stavil svoj podpis in pritisnil pečat okraja Cook, 26. marca A. D. 1934.

(PEČAT) ROBERT M. SWEITZER

County Clerk okraja Cook, Illinois

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

če se kateremu ravno hoče. Za vsa to zabavo je določena vstopnina samo 25c za osebo. S to nizko vstopnino je dana prilika cenjenemu občinstvu, da lahko vidi bogat in zanimiv program. Že sama živa slika o 40letnem delovanju KSKJ. je vredna te male vstopnine, vse drugo je torej zavrženo. — Ne zamudite torej te lepe prilike in proslave.

Kar se tiče postrežbe bo vse dobro preskrbljeno z vsem, ker je že dalje časa več oseb marljivo na delu, da bodo cenjeni gostje omenjeni večer dobro postreženi z raznimi okrepčili. — Vabimo na to proslavo tudi rojake in rojakinje iz okolice in brate Hrvate in Hrvatice in vse ostale Slovence. — Ne pozabite torej te velike proslave 40letnice delovanja prve slov. katol. podporne organizacije v Ameriki. — Na veselo svidenje velikonočni ponedeljek v Slov. Domu na 57 Butler St.

Pripravljalni odbor.

ČLANICAM DR. KRŠČ. ŽENA IN MATER

Bridgeville, Pa.

Naprosena od članic omenjenega društva zopet prevzemam predsedništvo, ker vidim, da bi se društvo v resnici kmalu razkropilo, zato vas prosim, da se polmoštivilno udeležite seje ki bo 1. aprila, ali na velikonočno nedeljo. — To sem storila zato, ker vidim, da odkar sem se jaz odpovedala predsedništvu, niste držale še nobene seje. Sedaj pa pridite, imamo veliko važnega za ukrepati. — Prosim, pridite vse.

M. U.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas morajo spoštovati, češ, ti-le Slovinci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!"

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmjerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se pripravim!

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 1389-R

John Kochevar

EDINI SLOVENSKI RAZVAZEČ PIVA — DISTRIBUTOR

MONARCH in slovitoga OLYMPIA in USA PILSNER piva

Naročila dovažam na domove, pivo v steklenicah in sodih. Kadar imate na programu svahte, krstije, partiije, pokličite me na telefon, da vam pripelem pivo.

2215 WEST 23rd STREET Tel. Canal 6177 CHICAGO, ILL.

Phones: 2575 in 2743

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU

IN AMERIKI.

Ustanovljen l. 1895.

Na razpolago noč in dan. Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmjerne.

1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

Andrew Glavach

2210 SO. DAMEN AVENUE

TELEFON CANAL 5889 CHICAGO, ILLINOIS

NA RAZPOLOGO SEM VAM NOČ IN DAN.

Kakor prej, tako še naprej sem vam pripravljen postreči po najboljši ceni. Imam najboljše automobile za pogrebe, krste in ženitovanja ter za vse druge potrebe; najvarnejša voznja, ker zmerom sam vozim. Se vam že v naprej najtopleje zahvaljujem za vašo naklonjenost.

Črni križ pri Hrastovcu

ZGODOVINSKA
POVEST

Dr. O. I.

"Tedad iz Hrastovca so bili poslani hlapci," vzdihne oče bolešno, "misliti si morem, zakaj je to storila graščakinja, kajti le ona ima pri tem svoje prste vmes, in mogoče tudi Trenak, katerega je moja Agata odklonila, kakor mi je pravila takoj tisti dan. Tako se tedaj hoče znebiti graščakinja svoje sinahe — a tako gladko ne gre, takoj grem v Hrastovec in zahtevam svojo hčer, ki ni ničesar zakrivila."

A že priletnega moža je obsla vsled te pretresljive novice slabost, namesto da bi se dvignil, se je opotekel ter padel po tleh, kjer je obležal nezavestno.

Prišli so posli, ki so spravili težko bolnega gospoda v posteljo. V gradu je nastala velika žalost, kajti kmalu so zvedeli vsi, kaj se je pripetilo Agati, katero so imeli vsi tako radi. —

Tisto noč po obisku Agate v njeni celici oskrbnik Trenak ni našel miru. Ze dosti je imel opravka z zločinci in marsikatero kruto sodbo je že izrekel. A to je bil njegov poklic in stvar mu ni šla dalje k srcu.

A sedaj je bilo drugače. Agato je ljubil z vso vneto, jo tudi zasnubil, a bil zavrnjen. Vnela se mu je v srcu strast po osveti, to tem bolj, ker si je osvojil mladi graščak njeno srce in se je z njim tudi poročila, ne da bi mogel to zabraniti.

Otmamljen od hipne strasti je ravnal in dosegel, da je bila Agata privedena v zapor kot čarodajka.

Videl jo je v vsej njeni bolesti, obupanosti. Vzplamtelo je prejšnje nagnjenje do nje, stopil je pred njo ter ji ponudil rešitev, če se mu zaupa. A ljubezen do mladega graščaka je prevladala tudi sedaj v njenem srcu, zavrgla je njegovo pomoč.

A ravno ta vztrajnost je napravila nanj močnejši vtis. Vzburilo se mu je čustvo v srcu, ki prej ni poznalo tega čuta.

Zakrivil je sam Agatino usodo, sedaj je zadeva v toku, pomagati ji ne more, kajti graščakinja sama nastopi zoper njo kot obtožiteljica in obtožba je težka, ki se konča le s smrtno obsodbo.

Te in enake misli so ga navdajale, nemirno se je premetaval na svojem ležišču, še le proti jutru je zadremal, a še tedaj se mu je prikazal blede Agatin obraz.

Izmučen je vstal tisto jutro. Poklical je birača Strotza ter mu naročil, da odvede Agato v drugo celico, ki je njenemu stanu primerna in se ž njo tudi tako ravna. —

Oskrbnik Trenak je moral nastopiti težko pot k graščakinja ter ji poročati, kako je izvedel njen ukaz.

Stopil je v dvorano, kjer ga je navadno sprejemala graščakinja. Bled je bil v obrazu in njegov pogled je bil nestalen.

Graščakinja je sedela v naslonjaču, v obrazu se ji je brala neizprosna žalost.

"Kako ste izvedli moj ukaz," vpraša graščakinja s hladnim glasom.

"Premilostljiva gospa, kakor ste veleli, Agata je od včeraj v Hrastovcu, čakam toliko časa, da jo morem zaslišati, ker je zelo razburjena."

Graščakinja se zasvetijo oči od divjega veselja, a obenem karajoče pravi:

"Vi kajete še usmiljenje za to čarovnico — gospod oskrbnik, to ni na mestu, zahtevam vso strogost, ne zasluži, da bi se z njo drugače ravnalo, kakor z drugimi zločinci."

"Se popolnoma pokorim ukaz,," reče oskrbnik ter postane še bolj bled.

Graščakinja ga ostro pogleda, pritiska nemirno s prstmi ob mizo ter nadaljuje:

"Vi ste mi dali migljaj, kakšno zločinstvo je

doprinesla, vaša dolžnost je, da uvedete proti njej postopanje, ker jaz to zahtevam in gorje vam, če bi se dali mogoče vplivati od njenih besed, vašega obstanka potem ni več v gradu, zato bi poskrbela."

Z ostrim naglasom je izgovorila graščakinja zadnje besede in motrila pri tem oskrbnika s svojim prodirajočim pogledom.

"Prehudo me sodite, hočem se izkazati vrednega vašega zaupanja."

"To hočem verjeti; sedaj pa ukrenite vse, da se to žensko prej ko mogoče zasliši, in če ne prizna, naj se jo trpinči ter sodi po postavi, tako jaz ukazem!"

Graščakinja se je dvignila, ponudila milostno oskrbniku roko v poljub in nato odšla v drugo sobo, ne da bi še dalje pogledala oskrbnika, ki je ostal kakor nem na mestu, še le po nekaj časa se je zganil in tiho odšel.

Ko bi ga kdo natančneje opazoval, bi videl, da se je tresel na celem telesu.

"Zgubljena je moja igra, sam sem izrekel sodbo nad ono, ki jo tako ljubim," je rekel na pol glasno Trenak, ko je stopal proti svojim prostorom. V sobi se je zleknil na stol, pokrnil z obema rokama obraz ter ostal nepremičen dolgo časa.

Zavedel se je še le, ko je potrkal birač Strotz na vrata in vstopivši javil, da je glede Agate izvršil dan mu ukaz.

"Dobro, dobro," meni oskrbnik nekako razmišljeno, "da, prav tako, pa kako se vede, ali je mirna?"

"Da, gospod oskrbnik in sodnik, mirna je, a videti ji je na obrazu, da veliko trpi, jedi se skoro ne dotakne, in vendar moja žena ni najslabša kuharica."

Trenak se nehote zgane, po kratkem molku pa naroči biraču, da naj privede drugi dan ob določenem času Agato v sodno dvorano, da se jo prvokrat zasliši, zapisnikar Hans Hanhk naj je pripravljen v svrhu sestavitve zapisnika.

"Kakor ukazete, tako se zgodi, milostljivi gospod," reče birač, se okorno prikloni ter odide. Med potoma pa premišljuje, kako pride to, da je dal oskrbnik ukazati za Agato drugo celico, in tako dolgo odlašal za zaslišavanjem, menda vendar ni ta čarovnica zmešala tudi sodniku glave!

Bilo je neprijetno jutro, po dolgi in bregovih so se vlačile goste megle, iz katerih je rosilo, da so vsele na vseh vejah velike kaplje.

Birač Strotz je pripravil v sodni dvorani vse, kar je treba za izvršitev zaslišanja.

Ko je odbila v stolpu grajske kapelice deveta ura, je vzel birač kup ključev ter glasno rozljuje šel po hodniku do zaporov.

Odprl je celico, v kateri je bila Agata. Sedela je na skromno posteljni postelji ter gledala topo pred se, še le potem, ko je stopil birač v celico, se je vzdramila in pogledala proti vratom. Na biračev migljaj se je dvignila ter šla proti izhodu. Strotz ji je hotel zvezati roke, toda Agata ga je pogledala tako milo, da je to nameno opustil.

Menda mi vendar ne bo smuknila v zrak, če je res čarovnica, kakor se baje govori, prijel jo bom še pravočasno, misli si birač, prime Agato rahlo za levo roko ter jo odvede v sodno dvorano.

Krvni sodnik Trenak je sedel že pri dolgi, s črnim prtom pokriti mizi, na kateri je stalo razpelo in po ena sveča na vsaki strani. Na enem koncu mize je sedel grajski tajnik Hans Hanhk kot zapisnikar. Bil je že v letih, kajti že so se pojavili sivi lasje na njegovi glavi.

(Dolge prih.)

MANDŽURIJA SE ODPIRA KRŠČANSTVU

Mandžukuo, kakor imenujemo Nobena dvoma ne more biti: Mandžukuo ima bodočnost. Volja te dežele do življenja in napredka se je pokazala že pod vlado japonskega vojaškega vrhovnega poveljstva in je očita v velikih novih zgradbah glavnega mesta Hajnkina (prej Čangčun). Vrednost denarja je ustaljena. Roparstvo odločno iztrebljajo. Red in varnost sta v prid prebivalstvu in prav posebnost tudi misijonstvu, ki se je začelo vidno razcvetati. Apostolska prefektura je v Jenkinju in jo vodi bavarski benediktinci.

Iz Jenkinja, ki je v najjužnejši zvezi z Ilanom in Vonsanom na Koreji, je izšla pobuda, da bi se za mandžursko narodno mešanico uredilo dušno pastirstvo po zgledu evropskega dušbrizništva za izseljenca. Tako bi bilo najlaže zajeti tudi doseljene katolike, ki bi postali soti verskega dela v Mandžukuo in bi mogli misijonarjem utirati pota. Pomisliti treba, da so med doseljenci katoliki celo Japonci, odlični možje, ki zavzemajo važna službena mesta: sodno predsedstvo, vseučiliške stolice, bančna uprava itd. S tem je dan močan temelj za katoliško akcijo v velikem slogu, ki naj pomaga premostiti velika narodnostna nasprotja. Neki misijonar v Fuhunu piše: "Pri nas se obnavlja binkoštni čudež: pri sv. maši se složno zbirajo Kitajci, Japonci in Korejci." Izredno lepo se razvija tudi prefektura Cicikar, kjer je v letu 1932 naraslo število katehumenov od 4000 na 12.000!

Prerano umrli p. Froehling je tik pred svojo smrtjo pisal: "Pred leti je moral misijonar v teh pokrajinah po dolgotrajnih in napornih potih iskati raztresene kristjane. Danes prihajajo na misijonske postaje poslanci iz najoddaljenejših vasi in pripravljajo svoje družine za krščanstvo. Take prilikožnosti za misijone ne bo tako kmalu zopet. Misijoni potrebujejo veliko molitve in žrtve, da se velika žetev spravi v žitnice."

Ottawa, Kanada. — Iz podatkov, ki jih je objavil minister za imigracijo, se je tekom zadnjih štirih let vrnilo domov v Kanado iz Zed. držav nad 68.000 oseb, kar je v velikem nasprotju z izseljevanjem štirih let prej.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvzemši ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

DR. WEEKS, SUCCESSOR TO
HAYES DENTAL
OFFICE
Hrs.—8:30 a. m. to 8:30 p. m.—Sun. 9-1
Tel. HAR. 0751
Consistently Low Prices
326 S. STATE ST.
Opposite Davis Store, 2d Floor

NAJSTAREJŠI OBSERVATORIJ NA SVETU

Sloviti kitajski observatorij v Pekingu, ki ima za seboj slavno 700-letno zgodovino, je doživel svoj konec. Odslej bo služil samo še za muzej, njegovo nalogo pa bo prevzel meteorološki oddelk Narodne akademije v Pekingu.

Po pravici gledajo Kitajci na to institucijo kot na najstarejšo tovrstno ustanovo na svetu sploh. Observatorij je ustanovil slavni mongolski vladar Kublai Khan, tudi "Gospodar sveta" imenovan, leta 1279, medtem ko je bil v Evropi ustanovljen prvi observatorij še-le 300 let pozneje, slavna zvezdarna v Greenwichu pa je komaj iz leta 1675 in tudi pariška je samo nekaj let starejša od te.

Dolga stoletja je bil ta kitajski observatorij pravo svetišče kitajskega praznovanja. Kitajci si niso mogli zamisliti nobene svatbe, nobenega pogreba in sploh nobenega važnega podjetja, za čigar izid bi ne povprašali astronomov v tej zvezdarni. Tako so astronomi postali astrologi, ki so čitali pojave na nebu, opazovali konstalacijo zvezd, napovedovali sončne in lune mrke in sestavljali koledarje s srečnimi in nesrečnimi dnevi. Tudi na Kitajskem so dolgo časa verjeli, da je zemlja središče vesoljstva, okoli nje pa se sučejo sonce, mesec in zvezde. Ker pa jih hudobni duhovi in zmaji skušajo spraviti s te poti, so se Kitajci pogosto zbirali ob zvezdarni in skušali z glasovi bobnov in trompet odgnati te hudobne duhove. Ker so tudi "sinovi neba" (cesarji) večkrat popraščevali zvezde v raznih važnih vprašanjih in podjetjih, je pomembnost teh astronomov in cesarskega observatorija vedno bolj rasla.

Skoraj 400 let so vodili ta observatorij kitajski mohamedanci, ki so bili posebno izvežbani v napovedovanju sončnih in lunarnih mrkov in v sestavljanju koledarjev.

Leta 1622 pa so jezuiti dokazali cesarju, da so se mohamedanski astronomi zmotili v računih pri napovedi sončnega mrka.

Varujte vaše oči

Ako vaše nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
— Zdravnik za oči —
25 let skušnjav v zdravstvu za oči.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Od 9. ure popoldne do 8:30 zvečer.

Na tisoče mož, žena in otrok, ki so bolni, se neuporno zdravi za mnoge druge bolezni, ko pa je njih resnična bolezen tista polasta, trakuja. Sigurno znamenje je, da se izloči delov tega zajedava. Opominjajoči znaki pa so izžubeta teža s potresnostjo od časa do časa, pokriti zenki, peka nosu, bolečina v hrbtu, udih in nogah, omotnost, glavobol, občutki slabosti s praznim želodcem, temni obroči okrog oči. Želodce se čuti tešek, napihujen, večnih je občutkov, kakor bi kaj ležlo iz želodca v črva. Včasih pa, kakor bi kaj ležlo proti vratu. Bolnik ima rumeno kožo, izgublja teko, ima smrdljivo sapo, stalno pljuje, je brez vsake veselja do dela in je vedno len. Znano je, da je ta polasta, povročila tudi napade padavice. Ta polasta zraste večnih do 80 čevljev. Karler leze v sapnik, lahko tudi zaduši svojo črta. Bolnik se iz počasti takoj, dokler vam ne spodkopljete zdravlja, da vam več ne bo moške pomagati. Pošljite \$3.50 za Laxtana in popolno zdravljenje, ako želite, da bosta rešeni tega strahotnega zajedava, na U. S. Laboratory, USL Bldg., Box 2006, Hollywood, Cal. Izdelano je po naročilu, zato omentite starost. Ne more biti zato poslano po COD. Garantirano. Za zavarovalnično zavoja dostavite 25 centov. (Izrešite ta oglas in ga shranite, ker vam bo mogoče prav prišel.)

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premenih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

\$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS

V uradu "Amer. Slovenca"

—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;

—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;

—lahko plačate vaše račune za luč in plin;

—lahko dobite raznovrstne informacije kot:

—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in

—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;

—o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;

—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.